

Aan: de minister van onderwijs de heer, drs. A. Slob

Bleskensgraaf, 27 januari 2020

Excellentie,

In de eerste plaats spreken we onze waardering uit voor de wijze waarop u, met uw ambtelijke staf, het onderwijs en in het bijzonder de belangen van het primair onderwijs behartigt. De salarisverhoging van vorig jaar en de compensatie voor dit jaar zijn in dankbaarheid aanvaard, al blijft het verschil met het VO bij het personeel toch enigszins wringen.

Met name de middelen voor de verlichting van de werkdruk zijn voor veel leraren binnen onze vereniging een adequate oplossing om het plezier in het werk met de kinderen te houden, nogmaals dank daarvoor!

Staking 30 en 31 januari 2020

Op de scholen van Karakter, vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard, wordt niet meegedaan met de acties die door de onderwijsbonden zijn gepland voor deze week. Dit neemt niet weg dat met de onderwijsbonden ook het bestuur van Karakter zich zorgen maakt over de toekomst van het primair onderwijs in relatie tot met name het lerarentekort.

Met de directies van de scholen heeft het bestuur zich gebogen over mogelijke oplossingen van het lerarentekort. Een deel van de oplossing ligt wat ons betreft in de geringe aantrekkelijkheid van het beroep, met name voor jonge mannen.

Lesgeven aan kleuters is heel anders dan lesgeven aan pre-pubers in groep acht. Toch worden studenten aan de pabo wel opgeleid voor leerlingen van vier tot en met twaalf jaar. De oplossing voor dit probleem is wat ons betreft evident: Splits de opleiding in twee delen. Een opleiding voor met name MBO-studenten voor de onderbouw en een opleiding voor leerkrachten bovenbouw en onderbouw VMBO.

Aparte opleidingen

Die gedachte komt niet uit de lucht vallen. Voordat de kleuterschool en de lagere school halverwege de jaren tachtig werden samengevoegd tot basisschool, waren er aparte opleidingen voor kleuterleidsters en onderwijzers. Misschien had dat beter zo kunnen blijven, wordt soms geopperd.

Dat heeft niet alleen pedagogische voordelen. Een splitsing kan ook helpen om meer mannen voor de pabo te interesseren. Zij hebben weinig zin om kleuters les te geven en gaan daarom liever iets anders studeren.

Specialiseren

Het voorgaande kabinet Rutte II zag weinig in het splitsen van de pabo's. Studenten kunnen zich immers, aldus minister Dekker, binnen de pabo al specialiseren in het jonge kind en daarom hoeft er geen aparte opleiding voor te komen. De pabo's hebben bovendien hun

kwaliteit verhoogd en “geven een goede basis om les te kunnen geven aan zowel het jonge als het oude kind”, meenden de bewindslieden destijds. Maar er is ons inziens best nogal een verschil tussen het rekenniveau in de kleuterklas en groep 8. Precies daarom pleitte Jan Karel Lenstra voor een splitsing in een lerarenopleiding onderbouw en bovenbouw toen hij nog voorzitter was van de vakcommissie wiskunde voor de Landelijke Kennistoets voor de pabo's. „Dan kan zo'n student als Charlotte (die in het Algemeen Dagblad haar relaas deed over de rekentoets – red.) tóch juf worden, maar dan bijvoorbeeld bij de kleuters”, verklaart hij. In het voortgezet onderwijs bestaat een dergelijke splitsing al onder de noemer eerste- en tweedegraads docent.

Instream studenten pabo's vs. vraag basisscholen

Op basisscholen stijgt het lerarentekort. Met als gevolg dat er soms klassen naar huis worden gestuurd. Ook zijn er schoolbesturen die tijdelijk een vierdaagse lesweek invoerden, omdat er geen leraar te vinden was. Terwijl er aan de studenten hoge eisen worden gesteld, zetten basisscholen nu noodgedwongen bijvoorbeeld onderwijsassistenten en stagiaires voor de klas die daar niet aan voldoen.

Als er niets gebeurt, loopt het lerarentekort volgens ramingen op tot bijna 11.000 in 2027. Om dat te voorkomen, proberen pabo's meer studenten te trekken. Direct na de invoering van de toelatingstoetsen kelderde het aantal studenten van rond de 7500 naar ruim 5100. Inmiddels groeit het aantal weer, maar blijft fors achter bij de toekomstige vraag. Tevens is er sprake van veel afhakers in de loop van de studie.

Kortom, we geven u graag in overweging om nogmaals met het veld in gesprek te gaan over de splitsing van de beroepsopleiding voor leraren. Teneinde de kansen voor de doelgroep studenten die nu afvallen vanwege de wiskundetoets te vergroten en tevens de bovenbouwopleiding een aantrekkelijke beroepsopleiding te laten zijn voor jonge mannen en vrouwen die meer affiniteit hebben met het oudere kind en de (pre-) puber.

Met vriendelijke groet,

Drs. C.A. Egas, MEL
CvB Karakter